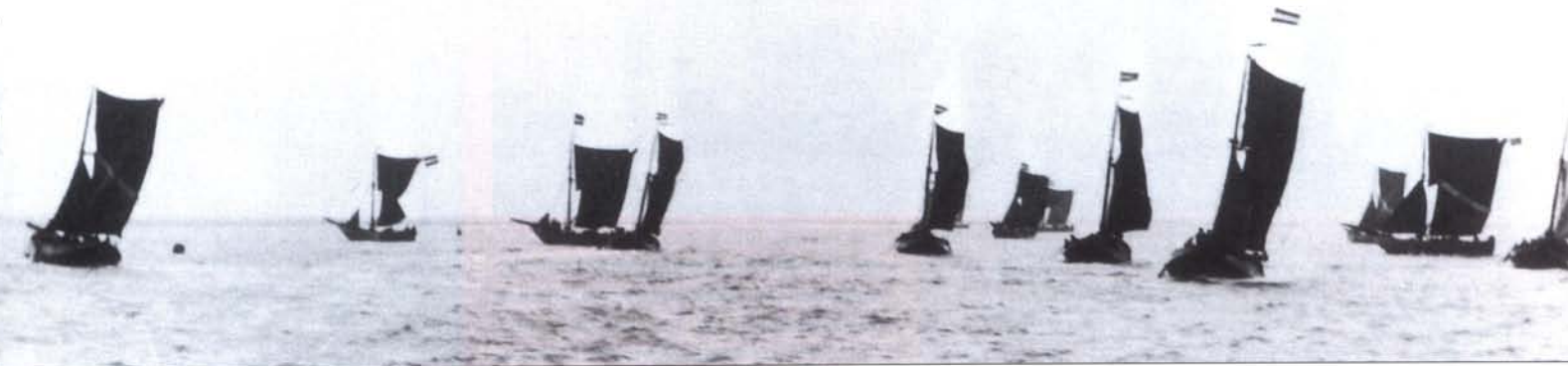

Zeeland krijgt haar hoogaarsen terug

Toen op 12 juli voor Veere voor de vijfde maal de Van Loon Hardzeilwedstrijd werd gehouden kwamen er zo'n 25 schepen aan de start. Opvallend waren twee historische jachthoogaarsen, die elkaar van vroeger nog erg goed kenden. In de jaren twintig waren het aartsrivalen op de Westerschelde. We hebben het over de 'Jetty' uit 1913 en de 'Windroos' uit 1925.

W e schreven al eerder over de legendarische figuur Hendrik Willem van Loon (zie SdZ 1986 nr. 3) die van 1917 tot 1932 aan de kade in Veere woonde. Wim Vaarzon Morel die twee huizen verder woonde herinnerde hem zich als een grote robuuste kerel, hartelijk en gul, maar een bliksem goede businessman. Frits Philips had in die tijd ook een huis achter op de Markt in Veere. Het waren goede vrienden en toen ze samen weer eens langs de haven vol hoogaarsen en hengsten liepen, vatten ze het plan op om de garnalenvissers een wedstrijd tegen elkaar te laten varen. In 1928 viel het touw voor de eerste race. Iedereen wilde graag de in het vooruitzicht gestelde geldprijs winnen. Toen er uiteindelijk drie schepen boord aan boord op de finish bij de haven aanstormden, wilde niemand uitwijken. Geen van de drie schippers gaf een centimeter toe en luid krakend schoven ze de haven in. De boegspriet van de een stak door het zeil van de ander. Van Loon had alles vanaf het platte dak van de Campveerse toren gefilmd. Toen Frits Philips zei: 'Ik betaal de brokken', was er ineens geen visser meer die tijdens de wedstrijd geen brokken had gemaakt!

Opvallende deelnemers waren zoals gezegd de Jetty en de Windroos. De romp van de Jetty is enige jaren geleden bij Van der Meulen in Sneek volledig gerestaureerd en de huidige eigenaar Wijnand van Gessel liet er een fraai interieur in timmeren. Vanwege een hernia kon de eigenaar zelf niet mee en deze moest leidzaam toezien hoe zijn bemanning een boei aan de verkeerde kant rondde en in feite gediskwalificeerd

Een groot veld hoogaarsen en hengsten in het Veerse Gat. De meeste schepen moeten de boei nog ronden.

Een unieke opname uit de jaren twintig. De schippers wisten van geen wijken.

Aan toeschouwers geen gebrek.

Direct na de start de Windroos voorop gevolgd door de Atalante en de Jetty

was Hoewel het protest uitbleef, weigerde Van Gessel de prijs.

De Zilveren Jetty een wisselprijs van de Gemeente Veere voor de eerste hoog-aars of hengst die over de finish gaat ging naar de Windroos van de nieuwe eigenaar Rinus Platschorre

De Boskalis-trofee een wisselprijs beschikbaar gesteld door de Koninklijke Boskalis Westminster NV voor het snelste houten schip ging naar de Vollenhovense bol Goetzee van Jan Paul Loeff (zoon van de legendarische ir Jan Loeff oud-hoofdredacteur van de Waterkampioen) De Goetzee kreeg net als vorig jaar ook de Campveerse Toren Bokaal beschikbaar gesteld door restaurant de Campveerse Toren voor het snelste schip in de kleine klasse

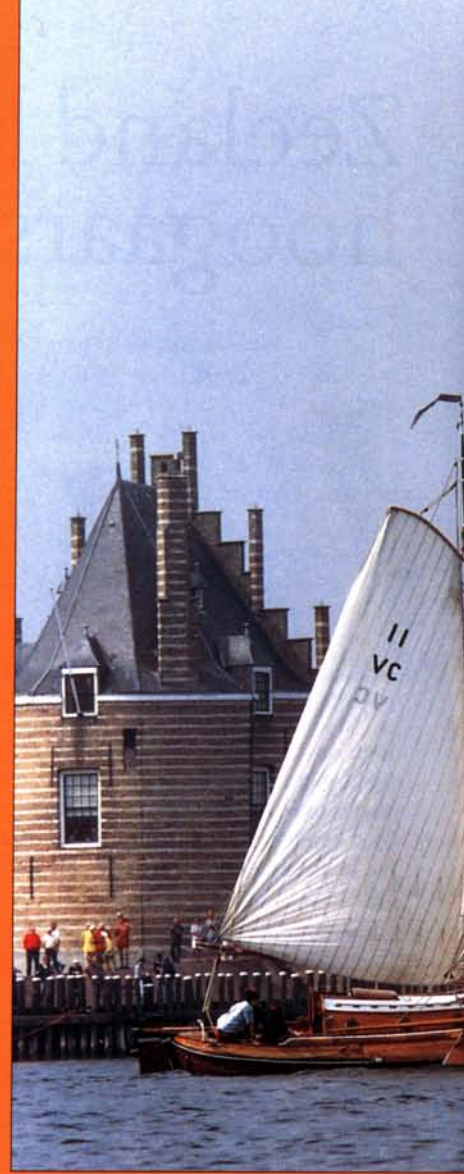
De Voskuil-trofee, beschikbaar gesteld door Hans Voskuil voor het

snelste schip in gecorrigeerde TVF-tijd ging naar De Nieuwe Maan van Ed van de Dussen

Hoewel de wedstrijdelden elders in het land steeds kleiner worden blijkt het aantal deelnemers aan deze wedstrijd en bijvoorbeeld ook aan de Jan Haring Race sterk te stijgen. Komt dat door het gezelligheidselement of zou het een andere oorzaak hebben? Wie het weet mag het zeggen.

De organisatie van dit fantastische weekend was in handen van Hans Voskuil J Oosterveld en J Kole van Stichting Behoud Hoogaars. Voor het eerst was er ook een tv-ploeg en na enige scepsis in het begin werd de ploeg steeds enthousiaster. Dit was toch eigenlijk wel leuker dan het skûtsjesilen.

Doordat de wind regelmatig draaide

De trots van de vloot. De YE 36 Andries Jacob uit 1900

De Vollenhovense bol 'Goetzee', in 1940 gebouwd by Huisman in Ronduite, viel weer in de prijzen

en toe- en afnam werd het een spannende zeildag en kon iedereen van het zeilen genieten. Niet te vergeten de toeschouwers. Omdat de wedstrijd vanaf de wal goed te volgen is, is dit een van de weinige wedstrijden voor ronde en platbodemjachten die ook veel publiek trekt.

Zeeland liep vergeleken bij de oude vissersplaatsen rond het IJsselmeer behoorlijk achter als het om het behoud van vissercultuur en de daarbij behorende schepen ging. Er is veel verdwenen en van de vele scheepswerven die Zeeland telde, zijn er maar weinig over. Alleen Van Duwendijk in Tholen en Veras in Walsoorden hebben stand gehouden. Daarom was het bijzonder verheugend te horen dat zowel de Jetty als de Windroos in Zeeuwse handen zijn gekomen.

Van de vloot van ruim duizend hoogaarzen en hengsten die er ooit over de Zeeuwse wateren voeren, is het merendeel verdwenen. De Stichting Behoud Hoogaars probeert bij te houden welke schepen nog bestaan, waar ze zich bevinden en in welke conditie ze zijn. Zo kunnen we in *Consent* van voorjaar '97 lezen dat er nog twee authentieke hoogaarzen als visserman zijn: De Andries Jacob uit 1900 en de Vrouwe Adriana uit 1878. Er zijn nog dertien houten hoogaarsjachten in de vaart en negen houten hoogaarzen zijn uit de vaart ofwel in restauratie. Van zes heng-

sten zijn de gegevens bekend en er zijn zeven stalen hoogaarzen van vijftig jaar of ouder bekend.

De Wilde Beer een achttien meter lange stalen hoogaarzen die in eigen beheer werd gebouwd door Herman Speyer.

Dankzij de activiteiten van de stichting Behoud Hoogaars wordt er veel met deze schepen in Zeeland gevaren. Men kent speciale vaardagen voor donateurs en sponsors. Voor info over de SBH schrijf naar postbus 480 4380 AL Vlis-singen of bel met 0118 410045.

Twec houten hengsten. Op de achtergrond de Pegasus uit 1900.